

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és Irodahivatal:
 BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
 („Falu” Magyar Gazda és Földművelésügyi Szövetés.)
 Telefon: 11—53—62.
 Postafelraképzéskénti csekkiszámla száma: 23.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Közlétfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Hirdetés szabványi előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, fél évre 2, negyedévre 1 P.
 Külföldre: egész évre 8, fél évre 4, negyedévre 2 P.

Budapest, 1941.

XXII. évfolyam, 6. szám.

Február hó 9.

Egy millió magyar

életért száll harcba a Tuberkulózis Elleni Országos Szövetség azzal, hogy február 16-án tuberkulózis elleni hét kezdődik, s az ország 2600 községében tartanak előadásokat. A lapokban és folyóiratokban ismertetik a védekezés eszközeit, s arra mutatnak rá különösen, hogy a kezdődő tuberkulózis jól gyógyítható, csak az elhanyagoltaknál hiábavaló a beavatkozás. Hogy mit jelent ez a felbecsülhetetlen törekvés, kimerítően változtatta Dulin Elek dr. miniszteri tanácsos a sajtó képviselői előtt. A tuberkulózis évente 17.000 áldozatot követel Magyarországon, ami egy emberöltő kérésztől több mint egy millió lelket jelent. Nem kell ahhoz külön magyarázat, mi a jelentősége a veszteségnek a nemzet munká s a nemzetvédelem szempontjából. S ha a veszedelem elleni harcot megindító eseményt valóban fel tudja rázni a köznyilvános munkájával erősen csökkenteni tudja az áldozatok számát, olyan nemzetépítő munkát végez, olyan minden érdekét és hálat megérdemel. S hisszük is, hogy gyönyörű elgondolása sikerüljön fog. A mi magyar fajtánkban nem a tudásszomja apadt ki, s becsületese jóindulatú durvult macaká közönné. A nagrabalgyoftósága tette tájékozatlanná. A becsület és jószándékú közlekedés tükrében mindig magára eszmél és elhárítani törekszik a felismert veszedelmet. Már pedig ez súlyos veszedelem, ha ma még teljesen nem is tudja.

A víz,

az ősi, rettegelt elem, feszül ismét a magyar kenyeret és megélhetést nyújtó mezőnek. Amikor e sorokat írjuk, Újpest, Albertfalva, Budafok, Nagytétény és Csepel határában a Duna áttörte a gátakat. A képviselőháza napirendelőtti felszólalás hangzott el az árvízvesztély tárgyában, amelyre a belügyminiszter válaszolt. A válaszból kialakult a megrendítő hír, a Duna színtjének fejlődése. A képalag Dunapenteletől Adonyig. A feltöltő talajviz, amely egy méterrel magasabb a múltévi-

nél. A gátszakadások lebetősége a nagymérvű szivárgás folytán. S hogy ezidőszent 492.000 hold van víz alatt. Mindez pontosan egy évvel az előző árvíz után, szakasztott ugyanazon körülmények között. A belügyminiszter kijelentette, hogy minden intézkedés megtörtént a veszedelem elhárítására s hogy a kormány tudatában van felelősségé-

nek és megteszi kötelességét. Ez a kötelesség azonban nem csupán a kormányra hárul most. A veszedelem irtózatoss csapásai olyan vérbéli magyar öszszeforrást követelnek az egész vonalon a magyar közigazgatástól, a fenyegetett területek népétől, a hatóságoktól és karha-

talmi alakulatóktól, amint a legnagyobb nemzeti veszedelmek követelnek meg. Meg kell vinnünk teljes erőnkkel ezt az élet-halálra néző küzdelmet s megtanulnunk belőle, hogy a jövőben nem lehet áldozat, amely magas lenne, ha arról van szó, hogy a termő magyar talajt vízmentessé tegyük.

Közel félmillió holdnyi terület került víz alá

A dunamenti községek az árvíz, az Alföldet a feltöltő talajviz veszélyezteti

A kormány előkészítette az Alföld összefogó terv szerinti vízrendezését

Kövid kis hírből jelezték előző számunkban, hogy az olvadás következtében a megduzzadt folyók, különösen a Duna és a belvizek, ismét komoly veszedelemmel fenyegetnek. Akkor, amikor ezek a soraink megjelentek, még nem volt előre látható, hogy az árvád még a tavalyi méreteket is felül fogja múlni. Január utolsó napjaiban már-már úgy látszott, hogy a Duna apadni kezd és nem kerül sor veszedelemre. Ezzel szemben viszont komoly hírekkel ösztökélt Csomárg, Csánád, Arad és Torontál vármegyékben a megduzzadt belvizek és sokszor hold ismét a jeges víz alá került, többször lázat döntötte össze.

Február elsőjére váratlanul veszedelmessre fordult a dunamenti helyzet, különösen az Ercsi—Budapest közötti szakaszon. A Dunánál ezen a részen a vizállás meghaladta a tavalyi mért legmagasabb árszintvonalat.

Természetesen a hatóságok mindenütt a legnagyobb felkészültséggel iparkodtak elejét venni a gátak átszakadásának. Ugyanakkor február elsőjére vált nyilvánvalóvá, hogy a Duna-Tiszaközén és Szegegy környékén több, mint 1500 ház omlott össze a talajvíz miatt és többszáz ezer hold került víz alá.

Február másodikán rohamosan áradt a Duna. A fővárosi alsórakpartokat előtörté a víz, a fővárost azonban nem fenyegette közvetlen veszély, bár a vizállás Budapesten is meghaladta a tavalyit. Annál nagyobb veszedelem szakadt a pesti környéki községekre. A nagytétényi sertes-hízlalót ismét körülzártá a víz úgy, hogy a serteseket el kellett szállítani. A teljesen vagy félig kihízott serteseket levágták, a többi biztos helyre vitték.

Erd és Ercsi között átszakadt a töltés és a víz elborította a balatoni mőtűt is. A dunamenti községekben már eddig is többszáz ház omlott össze.

Súlyos helyzetbe került Csepel közél lakossága is. Csepelen is átszakadt a gát, de Budafokon, Albertfalván, Tóközön és Szegelyfalván is veszedelmes méreteket öltött az árvíz.

Az árvízveszedelem enyhítése és a bajjuttatottak megmentése körül ez-

uttal is önfeláldozó buzgósággal tevékenykedtek a kirendelt közér mellett a honvédség alakulatai is.

Az ídel, hallatlanmrvű áradást fölént az okozta, hogy Dunapentele körvill a jég megtörtölt és elrekesztette a víz lefutást úgy, hogy a jeges ár nem talált lefordítást. A hatóságok elhatározták, hogy a jégterlaszokat replőrepekrol ledobott bombákkal felrobbantják, a replőrepekrol azonban az állandóan terjengő sűrű köd miatt nem vehették el a robbantást.

A belügyminiszter az áradásról és belvíz-szabályozásról

A vadvizek és az árvíz pusztításai a képviselőház február 4-iki ülésén, napirendelőtti felszólalás formájában kerültek szóba. A felszólalásra adott válaszában vitéz Keresztészter Ferenc belügyminiszter megállapította, hogy az egész ország népe jogos aggodalommal figyeli a helyzetet. Rámutatott arra, hogy a kérdés voltaképpen két részre tagozódik: az egyik a Duna, a másik a talajvíz szintjének alakulása.

A dunai veszedelem a hivatalos megállapítás szerint az okozza, hogy Dunapenteletől Adonyig ugynevezett jégárgat keletkezett a Duna medrében és emiatt a lefolyásra nem talál víz megáradt. Remény van rá, hogy február 5—6-tól megindul a Duna lassu apadása. Az apadás örmagában nem jelenti a veszély teljes elmúltát, mert

a teljesen átfázott töltések kisebb vizállásnál is átszakadhatnak.

Megállapította a miniszter, hogy

a polgári és katonai hatóságok a helyükön voltak és megteszik mindazt, ami emberileg lehetséges.

Megállapította a miniszter, hogy a többi magyarországi folyónál nem fenyeget közvetlen veszedelem.

Súlyosabb probléma a belvizek kérdése;

a tavaly lehullott rengeteg csapadék, amely százezzelekkel haladta meg a szokásos mennyiséget, mintegy másfél méterrel emelte a talajvíz szintjét.

A kormány tisztában van a helyzettel és ezért egy

össze fogó terv szerint kívánja megoldani az egész Alföld vízrendezésének kérdését.

Az előkészítő intézkedések eziránt már meg is történtek és a pénz is rendelkezésre áll. Rámutatott a miniszter még arra, hogy a talajból felakadó vizet levezetni nem lehet.

HOHNER TANGÓHARMONIKÁK SZAKÜZLETE **MARNITZ** ZENEI KÖZPONT VIII., József-körút 37-39
 Ingyen árjegyzéket és felvilágosítást küld a legkönnyebben megtehető hangszerről.

csak az áradások után visszamaradó belvizek vezethetők le. Azt a reményt fejezte ki ezután a belügyminiszter, hogy ha normálisan fejlődik a helyzet, akkor

a víz alatt álló 492 ezer holdnyi területnek több mint a felét márciusban mentesíteni lehet a

Árvízvédelmi kormánybiztos kinevezése

A kormány vitéz **Bozics Miklós** belügyi államtitkár — aki a múlt esztendői árvízvesztéi elleni védekezésben eredményes munkát fejtett ki — a *Duna*-n keresztül felengedő árvízvesztéi elleni védekezés kormánybiztosává nevezte ki.

víztől és át lehet adni a termeléseknek.

A másik felének a mentesítése nagyobb költségvetés és munkával, talán az év első felében fog megkezdhetni. Végül hangzottak a miniszter, hogy a kormány felelősségének tudatában ezúttal is mindent meg fog tenni a veszély elhárítására.

Lapzártakor a helyzet némileg enyhült, bár a veszély nem múlt el. A grátok folyók a szinte emberfeletti munka, amelyben munkaszolgálatosok, a kirendelt közérő és katonai alakulatok vesznek részt a legnagyobb áldozatokkal.

ZÖKKENŐ NÉLKÜL MEGOLDJÁK A KÖZELLÁTÁS KÉRDÉSEIT

Akció indul a falusi lakosság felruházására

Január 3-án **Laky Dezso** közellátási miniszter megbeszélést tartott a közellátásügyi kormánybiztosokkal a felferült, idősebbi kérdésekről.

A miniszter a közellátásügyi kormánybiztosok feladatának változása után megállapította, hogy eddig körülbelül 33.000 gazdaság kapott kérdőíveket, amelyekben be kellett számolni az évről évi termőért, a készleteiről és a készlettel terhelő kötelezettségekről.

Azokban a törvényhatóságokban, ahol a termes eredmények jóvolt, a bejelentési kötelezettségek esetleg ki fogja terjesztetni az 50 katasztrális holdnál kisebb birtokokra is.

Leszögezte a miniszter ezután, hogy a husz- és zsebrőlés terén nem lesznek fennakadályok. A rendelkezésre álló értékmérési-készleteket a gazdaszervezetek meghallgatásával, de minden esetben az egyetemes érdekeknek megfelelően osztják szét. Kijelentette, a miniszter, hogy a lütköreendet fellügszesté-

sére, vagy visszavonására nem lehet számítani. Gordoskondi fog, hogy a megfelelő és bevált pótszerek a gazdák rendelkezésére álljanak.

Bejelentette a miniszter ezután, hogy

a falusi lakosság ruházódásának biztosítására újabb akciót szervez.

Az akció során legyek és lepedőnek való anyagot, továbbá falun használt szöveteket a vendégszolgálat árán olcsóbban kapják meg a falu népe, s ezek a Hanván keresztl kerülek forgalomba. A talpörök szétosztásánál a vidéki kis csizmadiaikat előnyben kívánják részesíteni. Megszervezik a bőr- és textilhulladék gyűjtését s már most oda kell hatni, hogy ez minél nagyobb eredménnyel járjon.

Az értekezlet végén **Laky Dezso** miniszter azt a reményt fejezte ki, hogy a köz érdekeknek megfelelően, zökkenő nélkül sikerül megoldani a közellátás kérdéseit.

Közben rendkívül fontosságu politikai események váltakoznak. Roosevelt javaslatát elfogadta a külügyi bizottság, s már meg is kezdék a javaslat képviselőházi tárgyalását. Anglia egy millárd font hadikölcsönt szavaz meg. Anglia és az Egyesült Államok gazdasági közöledése egyre jobban kezd előtérbe kerülni. Franciaországban tovább bonyolódik a megszállt és meg nem szállt részek között. A megszállott területen Laval, Vichyben Pétain most egy időben szervezik a francia nemzeti egység pártját, de az egység lényegét szöges eltéréssel állapítják meg.

A romániai forradalom felszámolása lankadatuln folyik. Most a köztisztviselők helyzetét vizsgálják felül. Az állam szolgálatában csak az arra képesített szorgalmas és becsületes elemeket tartják meg. A volt londoni román követet megfosztották állampolgárságától, mert a román állam érdekeivel ellentétes ténylekedést fejtett ki Londonban.

Félhivatalos román közlemény megállapítja, hogy a zendülés szerencsétlen következményeiről és áldozatairól a felelőség Horia Sima, Petrovicescu volt belügyminiszter és Ghika volt rendőrkapitány terhel.

Megállapították, hogy a lázadást hozszabb idő óta terventek és készítetlele.

A letartóztatások és utcai moto-

A nm. püspöki kar által kötelezően előírt egységes „Szent Vagy, Uram” énekek és

Ima- és Énekkönyvek

Magyar Könyvtár, Budapest, XII. Kery Oszkár-uta 55.

A „Vasárnap”-ra hivatkozók 20% engedményt kapnak.

zások tovább folynak. Eddig a fővárosban 2947, az ország többi részében 3083 szemly tartóztattak le, közöttük igen magasállású embereket is. A házkutatások során eddig 131 tehergépkocsira való rablotti homit szedtek össze. A katonai törvényezék már el is ítél 36 lázadót.

A Japán külügyminiszter a képviselőházban bejelentette, hogy Japán és az Egyesült Államok között még sohasem volt kisebb az egyetértés, mint ma. Az amerikai nemzet nem érti meg Japán igaz szándékait. A háromhatolati szerződés békés szerződés. Az a célja, hogy megakadályozza a háború kiterjedését.

A hadműveletek lankadatuln tovább folynak. Kelet-Afrikaiban heves harcok zajlanak. A német hivatalos jelentés 43.000 tonna hajóter elsüllyesztéséről ad hírt. Sikeres támadásokat intéztek a német légihaderő Délkelet-Anglia és London környéke ellen.

POLITIKA

A KORMÁNYZÓ KINEVEZTE AZ UJ KÜLÜGYMINISZTERT

Magyarország főmóltosságu kormányzója február 4-én kell legfeljebb elhatározásával gróf **Teleki Pál** miniszterelnököt felmentette a külügyminiszteri teendők ideiglenes ellátására aól és

m. kir. külügyminiszterré **Bárdoss László** dr.

m. kir. titkos tanácsos, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter nevezte ki.

Az új külügyminiszter február 6-én tette le hivatali esküjét, majd átvette a külügyminisztérium vezetését. A tisztviselői kar nevében **Várnó János** meghatalmazott miniszter üdvözölte **Bárdoss** Lászlót, aki válaszában kegyelettel emlékezett meg hivatali elődöiről, **Csáky István** grófról.

Bárdoss László közölte pályája elején a hivatali öktétéről szóló törvényről rendelt. Kizöldgásával tette ismertté nembe: 1922-ben a külügyminisztériumba lépett át, ahol a sajtóosztályt vezette, majd 1930-ban a londoni követségere került, 1934-ben átvette a bukaresi követség vezetését. Diplomáciai pályafutása során számos kényes feladatot oldott meg azaz a tökéletességgel, amely öt mostani magas tisztségere kiválóan alkalmasá teszi. Az új külügyminiszter most 51 éves.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE

A képviselőház február 4-én tartotta a szünet után első érdelemleges ülést. Az ülést megnyitása után elhangzott napirendbeli felszólalásról és **Keresztes-Fischer** Ferenc belügyminiszter válaszóiról lapunk más helyen számolunk be.

A napirendre térve **Csicsery-Rónay** István előadta ismertette a háromhatolati egyezményhez történt csatlakozás beikeltéséről szóló törvényjavaslatot, kegyeletet szavakkal megfellelta az elhunyt külügyminiszter érdemeit. A törvényjavaslatot a Ház

vita nélkül fogadta el. Ezután **Csicsery-Rónay** István a *délszláv-magyar barátság* szerződés beikeltéséről szóló törvényjavaslatot ismertette, amelyet ugyancsak egyhangulag, vita nélkül fogadott el a Ház.

A képviselőház február 6-iki ülésén **Huszovics** Lajos előadó ismertette a nemzetiségi érvétel büntetőjögi védelméről szóló törvényjavaslatot, amelyet **Radosics** László igazgatóügyminiszter beszéde után a Ház általnosságban elfogadott.

Ezután az építésköröküzletek szabályozásáról szóló javaslat tárgyalására került a Ház, majd az interpellációkra került sor.

Egyes elhangzott interpellációkra adott válaszában **Bárczay** János földmívelésügyi államtitkár megállapította, hogy a *Duna-Tiszaközén az állattartás és állattenyésztés hátrább van a Dunántúlnál*, éppen ezért a *brony* megújítását, elvételét a javaslatban állattudomány felújítása és az állattenyésztés fellendítése érdekében; bejelentette továbbá, hogy a *riggnyérbék* megoldására a belügyminiszterrel egyetértésben *fortéim intézkedés*; végül bejelentette, hogy az *árvíz*ekről megelözésre átfogó terv készült, amelyet meg is fog változtatni a kormány.

VARGA JÓZSEF MINISZTER SOPRON VÁROS KÉPVISELŐJELŐLÉSE

Sopron város február 2-án tartotta a *Magyar Élet Pártja* pártelhelyiségében jelölő értekezletét. **Höngyösz** Pál főispán kegyelettel emlékezett meg a város elhunyt képviselőjének, **Csáky** István gróf külügyminiszter hirtőrdhatatlan érdemeiről, majd a város megüresedett mandátuma betöltésének kérdésére térve megállapította, hogy

a polgárság bizalma **Varga** József ipari és kereskedelemügyi miniszter személye felé irányul.

Az értekezlet kitörő lelkesedéssel fogadta a javaslatot.

Hamarosan megindul az élet-halálharc...

A nagy háború eseményei a második év 23. hetében

Híttér vezér és kancellár a nemzeti eszocialista uralom átvételének nyolcadik évfordulóján nagy beszédében fordult a német néphez. A Führer élesen támadta Angliát. Ismét megérősítette azt a már sokszor hangzott elte véleményét, hogy

ezt a háborút a husz év előtti „békészerződések” revíziójának megühsítása okozta.

Kijelentette, hogy Németország olyan felfegyverzetten indult a háborúnak, ahogy még állam soha felfegyverezve nem volt. Bejelentette a nagyarányú tengerpartjáró háború közei megindulását. Amerikának pedig megühszette, hogy

a németek minden hajót megtorpedóznak, amely Angliának segítségét hoz.

Híttér nagy beszéde a nyolcadik évfordulón bizonygassa arihák, hogy Németország még ebben az esztendőben ki akarja békészerzőtani a döntést. A Vezér minden szándéka, hogy a békés revíziót elérje, megühsul. Most a fegyverek küzdelmének kér-

lehetetlen fejezte következik. A közelgő tavasz nagy események örmegekét veti előre. Ezt mutatja a világszeret élelhetők feszült várakozás is. A német nép Vezérének beszéde olyan fontos események előszavának tekinthető, amelyek az elkövetkező esztendőben nagy áttalukásokat hozhatnak nemcsak Európá, de az öt földkerekség gazdasági és szociális berendezkedésében is. Az állásfoglalások és találgatások a nagyleletőségü bezzédeli kapcsolatban világszeret megindultak. Az amerikai sajtó szerint Híttér kijelentései nem befolyásolják az Egyesült Államok elhatározásait. A vezető angol lap vezérlekkében megállapítja, hogy

Híttér „minden eddigi nyilatkozatánál világosabbá tette, hogy az angol és a német nép élet-halál harcát vív.”

Az amerikaiak szerint minden pillanatban várható a támadás. Az angol sajtó úgy vélekedik, hogy „minhelyt az időjárás megengedi, Híttér odált.” Mi lesz igaz mindöböl? Ki tudja? Németország halgat...

A használt olaj csak piszkos, de nincs elhasználv. Regenerálása és újra az eredeti ólra használhatja fel

„REGOL” Olajregeneráló Kft. IX. Soroksári-ut 45. Vasut: Budapest, Dunáparati teler. p. u.

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

Tizenötévi feygházra ítélte a Kuria Wirth Károly nyilas-képviselőt

Súlyosították a magyar igazságszolgáltatás történelmében páratlan bűnügy vádlottjainak büntetését

Január 31-én tárgyalta a Kuria azt a megszállás államfelforgatási bűnügyet, amelynek elcsorduló vádlottja Wirth Károly nyilas országgyűlési képviselő volt. A királyi ügyészség Wirthet egyidejűleg meg 23 ember ellen emelt vádat.

A királyi törvényszék — miként azt a Vasárnapi megírta — Wirthet négy és félév börtönre ítélte és ítélet szabott ki büntetésaira is.

A Kuria tárgyalásán Zöld Miklós dr. kormánybiztos helyettes nyilasbűnös vádbeszédében ismertette a magyar igazságszolgáltatás történetében példátlanul álló bűnös anyagát, majd a védo szöveget fel.

Este fél kilenc órákor hirdette ki Tereky Géza dr. a legfelsőbb bíróság ítéletét. A Kuria megsemmisítette az ítéletben titoltéknak a felmentésre vonatkozó részeit és

bűnösnek mondotta ki Wirth Károlyt, Bosnyák Imrét, Szücs

Györgyöt, Gál Jenőt, Almási Gyulát, ifj. Tóth Lászlót, Vörös Miklóst, Fogolyán Andrást, ifj. Tóth Ernőt, Molnár Richárdot és Fodor Lajost felségserést elkövetésére létrejött szövetség, továbbá hűretlenkedő gyilkosság büntetésének elkövetésére irányított szövetség büntetésében.

valamint hatóságok közeg elleni erőszak büntetésének elkövetésére irányuló szövetség vétségében és ezenkívül az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos feljáratására irányuló büntetésben.

Ezzel a Kuria Wirth Károlyt vádlottal 15 évi, Bosnyák Imre és Szücs György vádlottakkal fejenként 11 évi, Gál Jenőt 13 évi,

Almási Gyulát, ifj. Tóth Lászlót, Vörös Miklóst, Fogolyán Andrást ifj. Tóth Ernőt, Molnár Richárdot és Fo-

dar Lajost fejenként 1-3 évi feygházra, mellékbüntetésüket pedig valamennyi vádlottal tízévi hivatalvesztésére és politikai jogok gyakorlásától ugyanolyan tartalom feljegyzésére ítélte. A Kuria a Vörös Mildés, ifj. Réti József és Donáth Pál vádlottakra vonatkozó felmentő ítélet felülvizsgálatát mellőzte azon részében, amely szerint ezeket a vádlottakat a rendőrségbe utkozó államfelforgatás büntetésének vádjá alól bűnecsémény hiánya címén mentették fel. Ellenben az ítéletnek Zoltán és Vida Mihály vádlottak főbűntetését megállapító rendelkezését a Kuria megsemmisítette és ennek a két vádlottnak feygházbüntetését fejenként négyhónap és tizenöt nap feygházban állapította meg.

Tereky Géza dr., a Kuria elnöke, ezután részletesen ismertette az ítélet indoklását.

Megkönnyítik a zöldhittel igénybevételeit

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter egyik első feladatának tekintette, hogy a gazdák gyorshitelzükségletének kielégítésére olyan feltételek mellett biztosítsa, amelyeket mindenki teljesíthet. A zöldhitelek előírta kereteit ugyanis az elmúlt években nem használták ki, mert a hitelnyújtás feltételeinek a gazdák igen nagy része megfelelni nem volt képes.

A mezőgazdaság jelenlegi helyzetében fokozottan megértenék szükséges a forgótőkének hitelnyújtás útján való biztosítását ezért a földművelésügyi miniszter kívánására az új zöldhitelek előírta általában a mezőgazdasági gyorshitelek kérdésének megoldására a földművelésügyi miniszteriumban érkeztetett ül. össze. A tanácskozáásokat, amelyek fontos megállapodásokkal, teljes eredménytel végződtek, Baranyos Károly miniszteri osztályfőnök vezette és azokon részvételvel Mutschbacher Emil felsőházi tag, Serban Iván, a Magyar Nemzeti Bank igazgatója, Darányi Béla, a Futura vezérigazgatója, továbbá az Országos Központi Hitelszövetkezet, az Országos Mezőgazdasági Kamara, a Hanyga, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, a műtrágyagyárak, valamint az érdekelte miniszteriumok képviselői.

Sikerült megoldást találni arra nézve, hogy a Nemzeti Bank által kiadott nagyobb hitelekkel alapján az szövetkezeti hitelhálózat, a pén-

intézetek és a Futura együlműködésével a jövőben a gazdák vötelirészeiket kapjanak a Futuránál lekötött terményeikre. A megállapodások szerint a zöldhittel természetesen folyamatos és fejlesztés érdekében

azok a gazdák is igénybevehetik, akik bankszerű fedezetet nem adhatnak, sőt a rendszeren fizető végett gazdaadók is kapnak ilyen hitelt. A műtrágyahitelek terén is könnyítéseket határoztak el.

A kilenchnapos mezőgazdasági váltók gyakorlati alkalmazását is

fontosnak tartotta az értekezlet és ebben a tekintetben megfelelő megoldás várható. Meg kell említeni, hogy a Nemzeti Bank nemrégben a visszeszámlítási kamatlábat egy százalékkal csökkentette, ennek előnyét természetesen a gyorshitelek igénybevevő gazdák élvezni fogják.

A létrejött megállapodások véglegesítése után, előreláthatóan nem lesz olyan gazda, aki kellő személyi megbízhatóság mellett a termelésének fenntartásához vagy fejlesztéséhez szükséges forgótőkét az elmúlt kedvezményes hitelek útján megszerezni ne tudná.

A Nemzeti Bank 23 millió pengőt ad középlejáratu mezőgazdasági hitelekre Baranyai Lipót vezérigazgató előadása a takarékoság nagy szerepéről

A Magyar Nemzeti Bank február 9-án tartotta évi rendszeres közgyűlést, amelynek himnuszát eseménye Baranyai Lipót dr. titkos tanácsosnak, a Magyar Nemzeti Bank elnökének megnyitja beszéde volt.

Beszédben mindenekelőtt a házi gazdálkodás problémáival foglalkozott, majd a takarékoság szerepéről írt át és megállapította, hogy háborús időkben a takarékoság a gazdaság életének egyik legfontosabb regulátora. Ez a társadalom, amely a takarékoságot megtagadja és az ezzel járó áldozatokkal nem vállalja, az a maga gazdasági életét inflációba sodorja. Az igazi infláció pedig akkor következik be, ha az egész árszint megállás nélkül vagy csak rövid pihenéssel szakadatlan emelkedik. Nálunk ilyen infláció nincs és nem is kell hogy legyen, mert lehet ellene védekezni a takarékoság révén, amikor is az életünknek tekintet és ennek folytán mindig elvethető mér-

tésben csökkentjük; emellett pénzünk is megmarad és azt nyugodtabb, jobb időkben fel is használhatjuk.

Baranyai Lipót elnök ezután feltevé a kérdést, milyen mérőv tőkeközössé kell a mi viszonyaink között ahhoz, hogy utóaink legalább olyan jól megéljenek, mint ahogy mi élünk. Arra a megállapításra jutott, hogy tőkeközösségünk minden valószínűség szerint évi 400-500 millió körüli összegben jelölhető meg. Körülbelül ez az összeg az, amelyet a jövővelimünkől elpórolva, az iparba, a mezőgazdaságba, a vasutjainkba, lakóházakba és egyéb tőkejavakba kell évenként befektetnünk, ha azt akarjuk, hogy az utáunk következő generációk is legalább olyan módban éljenek, mint mi.

A közgyűlés általános és hosszantartó felszólással fogadta a Nemzeti Bank elnökének gazdag tartalmú beszédét. A közgyűlés ezután felszólalás nél-

kül tudomásulvette a főtanács évi jelentését, jóváhagyta az 1940. évi zárszámadásokat és elfogadta az 1940. évi nyereség felosztására vonatkozó javaslatot. A közgyűlés a részvényesek számára 6% százalékos osztalék fizetését határozta el, ami P 7.53-nak felel meg.

Ezenfelül a közgyűlés tudomásul vette és jóváhagyta a főtanácsnak azt a határozatot, hogy a Nemzeti Bank Füzetkező Bankjával és egyes külföldi jegybankokkal szemben, feunálló tartozás egy részének (kerékn telékn) visszafizetésén elírt herek 23 millió pengő összegű nyereséget a középlejáratu mezőgazdasági hitel céljára a pénzügyminiszter rendelkezésére bocsátja.

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa most tette közzé a jegybank 1940. december 31-iki mérlegét és az elmúlt üzleti évről szóló jelentését, amelyet a február 3-án megtartott közgyűlés előterjesztett. A jelentés adatai általában nagyon kedvezőek, mert arról számolnak be, hogy a háborús viszonyok és kedvezőtlen termes ellenére is eredményesen oldottuk meg a feladatokat a nagy feladatok, amelyek az ország felelős vezetőire a gazdasági élet folytonosságának fenntartásáért és a háborús feygyverkezésével kapcsolatban álltak. A jelentés részletesen ismerteti a nemzetközi gazdasági helyzetet, amelyet — különösen Olaszország hadbárlése óta — a tengerentúli országokkal való forgalom teljes megakadályozása, továbbá a magyar mezőgazdaság évi számarok előltni csapás, viszont ugyanakkor hazánk öröndetes megnagyobbodást és ezzel együtt mezőgazdasági, ipari és bányászati termelésünk teljessébe vádlása jellemez. A magyar gyárpar erőteljes konjunkturája egyes iparágak gyorsanyagtervezésével ellentétben is továbbfolytatódott az elmúlt évből, amit legjobban mutat az a számadat, hogy a gyárpar és kisipar munkátlétszáma már tartósan fölülte marad a nyolcszázszázecet. Részletesen beszámoló a jelentés a hitelviszonyokról, a betétállomány növekedéséről, a kamatláb csökkentéséről és az államháztartási viszonyokról. Erdőbeszél a devizaszámlakódásra vonatkozó adatok is. Ezek szerint a Magyar Nemzeti Bank összes devizabevételét 1940-ben 656 millió pengőre emeltek, szemben az egy év előtti 578 millióval. Bizonyos, hogy a Magyar Nemzeti Bank az elmúlt évben is kiválóan teljesítette fontos hivatását, amelynek lényege az, hogy egészséges és értéktálandó pénzügyrendszerrel szolgáljon a magyar nemzetgazdaságnak a egyben hitelmeveletével megkönnyítse nagy feladataink pénzügyi megoldását.

Villanymotorok Dinamok,
 kiterjesztések szerelések, javítások. Adás—vetel. Saját villanymotorok építése. Fa- és fémpáncs szerelvények. Csere zlelek.

RYMORZ LAJOS villamosági vállalat.
 Budapest, V. Váci-ut 50.
 (Lehel térenl.)

ESZONT FUTOR PEKK
 CHINOIN UJPEST

Kedvezményes beruházási és termelési hitelgazdálkodásnak

Az elmúlt évben az államháztartás költségvetésének tárgyalásakor Teleki Pál gróf miniszterelnök bejelentette, hogy a mezőgazdaság részére ugynevezett *beruházási és termelési kölcsönök* fogják folyósítani *olcsó kamattal* mellett. A terv megvalósulás előtt áll, amennyiben az *Országos Központi Hitelszövetkezet* és az *Országos Földhitelintézet* és az *Országos Földhitelintézet* már meg is kezdi ezeknek a kölcsönöknek a folyósítását. A kölcsön igénylésének, valamint folyósításának módjáról az alábbiakban számolunk be:

A kölcsönök csakis olyan befektetések céljára használhatók fel, amelyek alkalmasak a birtokos földjének hozamát emelni.

Igy például új üzemi ág bevezetésére, a gazdaságban szükséges épület emelésére, az állattulajomány igazságtételére, nagyobb mezőgazdasági gépek beszerzésére, általában tehát a gazdaság fejlesztésére fordítható a kölcsön.

A kölcsön visszafizetésének határideje nem haladhatja meg a tizenöt évet.

Az igénylésnél be kell jelenteni, hogy a birtokos a kölcsönt milyen célra akarja felhasználni. Az Országos Központi Hitelszövetkezet és az Országos Földhitelintézet saját belátása szerint bírálja el, vajjon a kölcsön a megjelölt célra engedélyezhető-e. Azt, hogy a kölcsönt tényleg a megjelölt célra használták fel az igénylők, az intézet a kölcsön folyósításakor és a kölcsön törlesztésének

tartama alatt *állandóan ellenőrzi fogja*. A kölcsönök *feladásra fedezet mellett és általában a jelzáloggal felajánlott fölbitörök kataszteri tiszta jövedelmének tízszerese erejéig lesznek engedélyezhetők*. A kölcsönre lehetőleg előselyhi telekkönyvi bekebelezést kell biztosítani, ha ez nem lehetséges, úgy egyes esetekben a már fennálló jelzálogos terhek utáni rangsorban is folyósítható a kölcsön, de az előző terhek összegének hozzáadásával *csak haladhatja meg a folyósítandó összeg az ingatlan kataszteri tiszta jövedelmének tízszeresét*.

A kölcsön kamata *ezidőszelint öt és fél százalék lesz*,

amelyet félévenként *utólagosan kell megfizetni*. Az igénylés céljára az Országos Központi Hitelszövetkezet és az Országos Földhitelintézet által készített *kölcsön-kérdőnyomtatványt* kell felhasználni. Ezt a nyomtatványt levélben vagy levelezőlapon bejelentett kérelemre díjmentesen küldi meg az OKH és a Földhitelintézet. Központja, valamint az OKH vidéki tisztségviselői. *Az igénylésnél meg kell jelölni, hogy a fedezetül szolgáló ingatlan 50 kataszteri holdnál nagyobb vagy kisebb, mert a bíróságtól más nyomtatványon kell beküldeni az 50 holdon aluli birtokosok és mások annak, akinek birtoka 50 holdon felül van.*

A kérelmeket azonnal tárgyalás alá veszik, kitűzik a feltételeket és a megszavazott kölcsönt a legrövidebb idő alatt folyósítják.

hozam miatt még a magas ár sem jelent a gazdának jövedelmét.

Ez évben pl. erősen kiugrott a borborehének és a lucernamagok az árszabás a termények szintén emelkedtek a mezőgazdasági árszabás, holott ezekből termés alig volt a gazdák a magas ár ellenére sem érték el ezek

A valódi agrárrolló

Hogy mennyire nem lehet az agrárrolló-indexből gyakorlati következtetéseket levonni, azt legjobban igazolja az alábbi egyszerű számítás. Meg kell állapítani, hogy bizonyos iparcikkreket a gazdák mennyi terményt vegyünk pl. a búzát vagy sertést — kellett adni a világháború előtt és mily mennyiségű terményt kell ma eladni ugyanazoknak az iparcikkreket a beszerzéséhez miatt:

10 m középméretű panuszérvért 1913-ban 27 kg búzát kellett a gazdának eladnia, 1940-ban viszont ugyaneket a szüveget csak 45 kg buza értékesítéssel vásárolhatta meg. Egy másodrendű tőrtől meg 1913-ban 100 kg árbról volt megvásárolható, 1940-ban ehhez már 390 kg búzát kellett eladni, vagy sertésben kifejezve 1913-ban 25 kg élősértés ára elegendő volt egy ilyen öltöny beszerzésé-

ből a szükséges bevételét. Élénken rávilágít a mezőgazdaság jövedelmecsökkenésére a buza is, hogyha egybevetjük az 1936. évi 9.6 mm átlagtermést az akkori, valamint az 1940. évi 6.9 mm buzaátlagterméssel a mostani buzaárakkal. E két év buzaátlagtermésének a nagy különbsége az agrárrolló-csökkenést magyarázza jól, a gyakorlati helytállóságát teljesen megdönti.

1940-ban azonban már 58 kg élősértés árát kellett érte fordítani. Egy pár főtérpő 1940-ban 167 kg búzát emésztett fel, az 1913. évi 67 kg búzát szemben. — 10 mm termést 1913-ban 13 kg búzából volt megvásárolható, 1940-ban 30 kg búzát kellett hozzá, illetve sertésre átszámítva, az 1913. évi 23 kg élősértés helyett 1940-ban 45 kg élősértést kellett eladni az építéshez szükséges cement beszerzéséhez. A világi petrolneumból 1 m 1913-ban 150 kg búzát igényelt, 1940-ban azonban már 233 kg búzát kellett a petrolum beszerzéséhez eladni.

Már pedig a mezőgazdasági gyakorlati szempontból csak ezt tekintve a valódi agrárrolló-csökkenés, mert ez mutatja a terményárak és az iparcikkárak valódi viszonyát és ez az a mérték, amely a jövedelmecsökkenést mutatja.

Emelkedő bevétel — csökkenő jövedelem

Egyes közlemények említést tesznek arról is, hogy a mezőgazdasági pénzbevétele, a statisztikai adatok szerint, megnövekedett és ebből azt a további következtetést vonják le, hogy a termelés jövedelmecsökkenése emelkedett. Az Országos Mezőgazdasági Kamara közzéteszték tartja rámutatni arra, hogy ilyen következtetés levonásánál a fogalmak téves értelmezéséről van szó.

A pénzbevétel emelkedése még nem jelenti egyáltalán a jövedelmecsökkenést. A pénzbevétel tényleg emelkedhetett, ámde ugyanezen idő alatt ennél lényegesen nagyobb mértékben emelkedtek a termelés költségei, vagyis végeredményben a jövedelmecsökkenés csökkent.

NEM SZÜNT MEG AZ AGRÁRROLLÓ

Csökken a mezőgazdaság jövedelmecskéje

Az utóbbi időben több közlemény jelent meg az u. n. agrárrollóval kapcsolatban. Nem mezőgazdasági tényező, különböző statisztikai adatok felhasználásával állítják össze az iparcikkárak és a mezőgazdasági árindexek és a hatások az egybevetésből állapították meg, hogy a két index kb. azonos léve, megröszent az u. n. agrárrolló. Ebből a megállapításból sokan azt a téves következtetést vonják le, hogy

ezzel helyreállt a mezőgazdasági termelés jövedelmecskéje egyensúlyra. A kérdés helyes és tárgyilagos megítélés szempontjából az Országos Mezőgazdasági Kamara sajtóközleménye látja megállapítani, hogy az agrárrolló-indexet kidaráló elemelt jelentőségű és abból a mezőgazdasági termelés tényleges jövedelmecskéjére gyakorlati következtetést levonni nem lehet.

Téves megállapításokra ad alapot a nagyban árak összehasonlítása

Nem alkalmas az agrárrolló-index gyártókat következtetések levonására mindenkéltől azért, mert abban egy az iparcikkárak, mint a mezőgazdasági terményeknél budopesti, nagyban árak szerepelnek.

egyéb költségek levonása mellett, még külön 10—20 százalék minőségű levonás is csökkentette a gazdákánál érvényesülő búzaárat.

Ezek az árak azonban ott, ahol a mezőgazdasági termelés folyik, tehát a faluban, egyáltalán nem érvényesülnek, hanem helyettük az iparcikkárak sokkal nagyobb, a mezőgazdasági terményeknél viszont sokkal kisebb árak vannak érvényben.

Az agrárrolló-index gyakorlati alkalmazását lehetetlenül teszi meg az is, hogy a mezőgazdasági termények, úgy eszpán az árbról indul ki, anélkül, hogy figyelembe venné a termelési eredményét. A mezőgazdasági termelésnél az órnagytában egyáltalán nem nyújthat képet a termelési jövedelmecskéjéről. Hiába hasonlítják össze valamely termények látásából magas árat az iparcikkárak árával, mert

a magas ár rendszeren a csekély terméshozamnak a következménye és éppen a csekély termés-

Az Országos Földhitelintézet a mult évben 18.000 gazdának juttatott földet

Az Országos Földhitelintézet igazgatósága az elmúlt héten tartotta meg mérlegmegállapító ülését. Az intézet az elmúlt évben is igyekezett a gazdák részéről jelentkező hiteligényeket megfelelően kielégíteni és emellett az igazgatóság jelentése szerint *különbösen a fölbitörökösök terén végeztet az eddigig a fokozottan tevékenység*. Ennek a tevékenységnek elmúlt évi mérleseit mutatják az alanti adatok.

latot teszi, hogy az intézet az ülésrészek után mint az előző évben 1 és fél százalékos osztalékot fizetett, 45.000 pengőt mezőgazdasági szociális célokra fordított, míg 383.000 pengőt a tartalékalaphoz csatolt.

Az intézet igazgatósága *Kolozsvár székhelyén* erdélyi felállítását határozta el. Egyébként az intézet *közgyűlést* 1941. február 11-én fogja megtartani.

A Falu-Gazdaszövetség elnöki tanácsulése

Saját ingatlanából, valamint parcellázás megbízásokból 15.240 kát. holdat adott el 2257 vezonék. A földmivelségi minisztérium által ruházott elővásárlási jog gyakorlása alapján és a telepítési alap megbízásából 25.056 kát. holdat adott el 710 vezonék, illetve hasznosított birtokszerzőnek birtokba. Kiszámontertek céljára részben a földmivelségi minisztérium által ruházott hasznosított szerződések, valamint kishasznosított szerződések alapján, részben szabadkézben összesen 24.360 kát. hold területet tett hasznosított és 6749 hasznosított adta tovább. Összesen a kishasznosított területek az intézet az 1940. évben 17.622 gazdának 65.550 kát. hold földet adott tulajdonba, illetve hasznosított. (Az előző 1939. évben 14.698 gazdának 65.310 kát. holdat.)

A Falu-Gazdaszövetség elnöki tanácsulése február hó 3-án, hétfőn délután Mayer János ny. miniszter elnökségében, ülést tartott, amely a falusi lakosságot érintő, nagyjelentőségű kérdések keretében megvitásra. Így többek között ismét szó esett arról az aggasztó jelenségről, hogy a *kishirtók* elapadásának és ilyenformán a tehetséges kisgazda-családok proletárszabá süllyedése. A Szövetség az igazgatási miniszter felkérésére adatszolgáltatást kérte ebben a most már elszakított kérdésről. A közeljövőben a Szövetség szaktanácsa is összeül, hogy állást foglaljon esőrendű fontosságú termelési és termelőpolitikai problémákkal szemben. Nyitárdéklődéssel találkozott a Szövetségnek az az akciója is, hogy az arany- és ezüstéltákos gazdákát a Szövetség keretében *Kövér* támogatni. Vegül az elnöki tanács helytelenül vette tudomásul, hogy a Szövetség *Kövér* igazgatási-magyar tanulmányait és gazdaságijsági cseréket rendezést vette terbe. Az elnöki tanács örömmel értesült arról, hogy a falusi lakosság részéről a Szövetség köztételeiben történő *gazdákori szervezkedés* iránt élénk érdeklődés mutatkozik.

Kedvező körülményeknt állapítja meg az igazgatóság jelentés azt is, hogy a mezőgazdasági előadásos feladatokon megfelelő utórend haladt előre és sor kerülhet az elmúlt év felvételére a középaratú — legfeljebb 15 évet — termelési és beruházási költségek folyótervének megfélési előkészítésére.

Az üzletrendnyiszám-keretike 682.000 pengő tiszta nyereséget mutat. Ennek felhasználására az igazgatóság a közgyűlésnek az a javas-

Önök is érdekelben áll, hogy **használati alapjait** az Iparügyi Minisztérium 49.000/1940 számú rendelet alapján **feluljassa a „OCEA” Olajtisztító Ipari Kft., Budapest, IX., S. Orskári-út 45. Telefon: 137—681**

A Kereskedelmi Bank közgyűlése

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank február 4-én tartotta meg 99.ik rendes közgyűlését, amely az igazgatóság összes javaslatait elfogadta. Az igazgatóság új tagjává **Somsich Gyula** dr. prof. dr., a felügyelőbizottság új tagjává pedig **Burkhardt-Béla** úr. R. u. 12. v. választotta meg. Az osztályok részvényeitől **1 pengő, amely február 5-től kezdve kerül felfizetésre.** Az 1941-ik esztendő az intézet fennállásának százszünetes jubileum év lesz. A Kereskedelmi Bank szabaddalmlevélté ugyanis 1841 október 14-én irta alá V. Ferdinánd király; az intézet ezt a jubileum évfordulót ez év őszén ünnepli meg.

Új csarnokok épülnek a mezőgazdasági kiállításon

A március 29-én megnyíló mezőgazdasági kiállítást és ötvenedik tenyészállatvásárt az **OMGE** a jubileum alkalmából még gazdagabb tartalommal kívánja megrendezni, hogy így nyílt képet adjon a megalapított ország sokoldalú fejlődéséről. A kiállítás anyagának gyarapodása szükségesnek tette, hogy elhelyezésre **újabb kiállítási csarnokok és istállók épüljenek.** A kiállítási teleny a téli idény elenére korszerű építési technikával most is állandóan folyik az építkezés. Új, nagyobb méretű kiállítási csarnokot épített a M. Kir. Kereskedelmi Hivatal. Ebben a csarnokban a kiállítási egész ideje alatt mezőgazdasági oktató-és propagandafilmeket bemutató előadások lesznek. Új csarnokot épített a M. Kir. Dohányjövőkéd is. A visszacsatolt erdélyi és kárpátaljai területek mezőgazdasági szemléltető kiállítás anyag is különálló csarnokokat fog megjelenni.

A földművelésügyi minisztérium áldozatközösgéből a manufakturekért elhelyezésére az eddigi ideiglenes táborak-istállók helyett állandó jellegű, hatalmas méretű sertéskiállítási istállók épülnek, amelyek a tetszősebb elhelyezés mellett az állatok nagyobb megismerésére is módot fognak nyújtani.

Árkiegészítést kapnak a szerződéses paradijsomtermelők

A földművelésügyi minisztérium azon gazdák részére, akik az 1940. évi folyamán a konzervgyárakkal termelési szerződést kötöttek, a termelési szerződés alapján beszállított nyers paradijsom után kg-ként 0.5 fillér árkiegészítést engedélyezett és ezen árkiegészítést kifizetéséhez szükséges összeget a Magyar Konzervgyáros Országos Szövetkezetenek egységeivel megküldötte azzal, hogy az árkiegészítést az igénygyógyult termelőknek a legelsőjében fizesse ki.

GAZDAÉLET

A detektoros rádiók előfizetésének lezártlása érdekében a „**Falu**” Magyar Gazda és Földművelésügyi, tudvalevően, ismételtlen fordult az illetékes ténnyezőkhöz és a **Vasárnapi** is többször foglalkoztunk ezzel a nagyfontosságú kérdéssel. Most az Országos Mezőgazdasági Kamara intézet eljárástervezet a földművelésügyi miniszterhez, rámutatva beadványával arra, hogy a mai viszonyok között, amikor a **falusi és tanyai lakosság a téli esteiben még óvással szemlélve idejét eltölteni, egyedül a sötétben is élvezhető rádió nyújtana részükre művelődési lehetőséget.**

Termeljünk olajmagvakat!

A földművelésügyi miniszter kezdeményezésére az 1941. évi termésű olajmagvak árát hivatalosan megáldapították, még pedig **napraforgóról 35, olajlejtő 60, vicimuszról 63, szőlőbábert 28 pengőt fizetnek a közelművelésüként a gazdaság feladalmódsárá, ezért kocsiba válcok. Ezeknek az árának kiszámításánál a földművelésügyi miniszter több év átlagos terméshozamát vette figyelembe és így nemcsak a termelési költségek megtérülése van biztosítva, hanem a termelés megfelfelé jövedelmőzése is.**

Az olajtermelő gazdákat a földművelésügyi miniszter takarmányellátásuk tekintetében is támogatja.

Azok a gazdák, akik termelési szerződésüket február 15-ig a Futura központjához (Budapest, V. Vigaó-utca 6.), vagy bármely vidéki megbízottjához beküldik, minden **kassza-érti kedt lezáródtól terület után 100 kól olajcipőszét kaphatnak már most a Futurától hivatalos áron.** Ezeküvük minden szerződéses termelő a Futura részére átadott termésének arányában hivatalos áron igénybevehet olajcipőszét, még pedig a lezártított napraforgó után 25 százalék, a többi olajmagm után 50 százalék erejéig. Ebből a jogcsajárándóságából a lezáródtól terület után igénybevehető olajcipőszét levonásba nem kerül.

A földművelésügyi miniszter a nővényi olajellátásához fűződő fontos

gazdasági és honvédelmi érdekekre tekintettel

az olajmagvak termelésének fokozását nagyarányú ingyen vetőmagokká váltja előmozdítja.

Az akciók keretében 7000 métermázas napraforgó és 3000 métermázas lentetmag kerül teljesen ingyenes kiosztásra a Futura után, a gazdáknak csupán a fuvarköztséget kell viselniük. Napraforgóvetőmagot minden gazda igénybevehet, az olajvetőmagokéban pedig a 100 kataszteri holdon abból birtokosok vehetnek részt.

Védjé a madarat!

Februárban, különösen a nagyon havas idek télen, fokozott védelemre van szükségünk hasznos madarainkra. Gondunk legyen rá, hogy az etetőben mindig kedt legyen. Fagyos, huzavongós, mák, különféle bogarak és magvak nagyveszélyt jelölnek nyujtanak a csapzottan didergő madaraknak. A nászukat tartó duvadak ilyenkor pászerszék céljából nagy területeket köröznek be, legyúnt tehat hirtelen, hogy az etetők tájékát ne háborgassák, madarainkat ne veszélyeztesk. Tanítsuk odurevélőt, hogy az esetleg odváinkban tartózkodó pelekét és ergeket ártalmatlanná tegyük. Lenyuzott tetemüket alkalmas helyen akasszuk a fára; nemcsak a mi cinkünk fognak lakmározni rajta.

HOL VÁSÁROLJUNK?

Ponyva, kötésláru, z sák
legolcsóbban
Molnár Gyula
Bpest, VII., Károly-kr. 3/c.
Telefon: 427-575.

Fordson-tulajdonosok!

Új hengerek, új szomszók, korongok, pipa-és gyertyakulcsok, továbbá összes alkatrészek, szivattyúk kiegészítő részére is kaplatók, **Diamantnál, Váci-út 43.** Új emenel volt műhelyemmel szemben, XIII., Elek-út 43. Telefon: 290-383.

EMPIRE

Régiség- és műkereskedés
Bpest, V., Bank-u. 4.
Telefon: 118-370.

Nagy választék antik bútorokban olcsó árban

STADLER M. R. t. kerékpárjainak lerakata:
PAJOR IMRE, Budapest, VI., Jókai-u. 21.

Használt, szántófépes **TRAKTOROK, SEPELŐGÉPEK** legkedvezőbb feltételekkel beszerezhetők:
Szántógép-kereskedelmi kft. BUDAPEST.
V., Alkotmány-utca 20. sz. Telefon: 120-021.

Használt traktorát, cséplőt és beszereljük:
120 pengő
havi kereseti lehetőségű biztosi viszonylag csekély befektetéssel, otthon végződő munkát fejtik és más részre, (vadászok) is alkalmas 60 évi munka garantiával, anyagot szállítjuk, a kész árut átveszük. Kérjen ismerőseit: **KZSÉNYI TRAKTOR-ÜZEM, Budapest, IX., Lóvany-u. 43.** (Válaszolatlag.)

Bélyegzőket, pecsétnyomókat és felirattal táblákat szállít legelőnyösebben
Felsenfeld Rudolf és Fia
Budapest, V., Bálvány-u. 16.
Használt és új

golyós csapágyak

szárazhőszak, transzmissziók, szivattyúk, kútkák, motorok rendkívül alacsony **NÁKÁSI SÁNDOR** Budapest, Futura 1/c. Váci-út 60. sz.-nál.

Betegfelo-és önhajtású kocsik nagy választékban. Kérjen árjegyzéket.
Siesta betegfelo-kocsikárta.
Budapest, Danjant-ut. 49. Telefon: 420-656.

Kerber autószaikiskola

haladóslig vizsgázt. 76-keltes műhelygyakorlattal, személyautóra, teherautóra és motorkerékpárra. **VI. Teréz-lórut 7.** Most jelent meg a legújabb autószaikönyv, 850 oldal, 323 ábrával.
Telefon: 128-275.

Régiségek Műtárgyak

festmények, antik-és stílusutórok alkalmi vétele és eladása.

Biedermeier Bolt

Blau Mária, Bpest, V., Bálvány-u. 15.

A Baross Szövetség tagja:

HEGEDŰS IRÓ-ÉSSZÁMOLÓGÉP VÁLLALAT
BUDAPEST V., SZABADSÁG-TÉR 7. Telefon: 123-270.

Vásárlás előtt olvassa el a VÁSÁRNAP hirdetésait!

Ezenkívül a földművelésügyi miniszter 1000 métermázas szőlőbábertvetőmagot is kiosztja, hogy abból egy-egy kőző részére mintegy 40 kiló jusson. A szőlőbábert vetési cölökre közösgéknél legfeljebb 10, de legálább 5 kiskra részére kell kiosztani.

Ami említtet akciók jelentőségét fokozza az is, hogy **leszállított öntözővíz, kelő csirkepegyűző és tisztasági magvak kerülnek kiosztásra** és így az ingyen vetőmagok igénybevétele gazda esetleg már elfajzott vetőmagvaknak kicserélése révén számíthat arra, hogy terméshozama emelkedni fog.

fiának a környéken esetleg keresztüli körözöl többi cingre is csapatosan fogja megszállni s így esetleg azok is területükre szöknek. A nedvkeríngés beállta előtt a diszobokrok galynak rügyföldötti elmetésével helykes ágcsomókat képezhetnek, melyek a szabadon fészélek madarainak pompá fészéklőhelyet fognak nyújtani. Madárvédelmi illetvénynek legalkalmasabb a galatya, vadraszta, bókora, bodza, fagyal és veresgyűrű.

HIREK

ISTEN NYOMÁN

Aléltan hullok vissza E kinos elöttörnan. A melyékeke hullza Keresek Istemen, Oh Atyám!

Es a lertem megtádtál, Mert bírtam már Istemen, Szeretve téged imá. Az én szomoru leltem...

Mert bennem van az Isten, Benc a telkembe ragyog Én a szomoru létem, Ha marhak is a gazok!

Es kükbökik a telkem A kinos elöttörnan. Imádság, atók az életem - De megyek... Isten nyomán!..

MAJSTI MÁRTON (Mesterszállás).

Kormányrendelet a nemzetiségi iskolajuttatásról. A kormány a nyelvi kisebbségekhez tartozó gyermekek népisólai oktatásáról rendelkezést adott ki. A rendelkezés értelmében azokban az iskolákban, amelyekben nyelvi kisebbségek tartozó gyermekek járnak, a helyi viszonyokhoz képest, a szülők kívánására az egyes tantárgyakat a gyermekek anyanyelvére kell tanítani, a magyar nyelv kötelező tanítás mellett.

Ki tud valamit a marosvásárhelyi Huszár Szász Mária lobogójáról? A lobogószász igazgatóság azzal a kérésrel fordult a nagyközséghez, hogy alkál a Urányczy Nándorral által himzett és a volt marosvásárhelyi 9-ik honvéd huszárezrednek ajándékozott zászló hollétéről tudnak azt az igazgatóságokkal közölni azisevkedjenek. **Urmánczy Nándorné** néhai férjének adatai szerint a zászlót egy tiszt a románok bevonulása előtt kiemeltette és magyar területre hozta.

Országos kubikoskongresszus lesz Gyulán, Február 18-án Gyulán lesz az idei **kubikoskongresszus** a Nemzeti Munkaközpont rendezésében. A kongresszus az illetékes miniszter úrnak is közzétesítők magukat. A napirenden a munkakalkulom, munkabér, munkaidő, továbbá a társadalombiztosítás, a kibokismunkások szakmai minősítése, a munkaközvetítési állomástás szerepelnek. A kongresszusra utazó kubikosok a Nemzeti Munkaközponthban (Budapest, IX., Ulóli-ut. 19.) féláru vasúti jegyet igénybevehetnek.

